

Justícia Social

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

Cada dia treballem en profit nostre. Es deure nostre també treballar cada dia per la societat. Ja ho fem?

Redacció i Administració: Viladomat, 108 (Impremia)
Apartat de Correus, 757 - BARCELONA

El Problema de l'organització obrera a Catalunya

El Socialisme a Catalunya

L'article fa poc publicat en aquest mateix periòdic, encapçalat amb el títol "L'obrer català" i signat per l'amic Cot de Reddis, ademés de reflectar l'esperit lluitador del seu autor, conté alguns extrems interessantíssims, que forçosament han de fer reflexionar a quants s'interessin pel desenrotllament del socialisme a Catalunya.

Nostre amic en el seu article, més que cercar en l'opinió dels altres, els motius pels quals l'obrer català ha repudiat sempre el socialisme, sembla que vulgui fer un recompte dels companys que junt amb ell coneixen de molt de temps aquests motius, i estan disposats a fer-los desaparèixer. L'interrogació del company Cot de Reddis té tots els caràcters d'una enquesta la qual resultaria interessantíssima en els moments actuals; moments d'incertitud i de desorientació política i social. Per tant, és precís que cadascú digui la seva opinió en aquesta qüestió, per a veure si a la fi apareix la llum que esvaeixi totes les ombres que s'interposen al nostre pas, en el camí vers l'ideal. Responem, doncs, a la crida de nostre amic inquiet, boi emetent nostra opinió sincera, la qual és una conseqüència de les observacions fetes prop dels companys de lluita durant molts anys.

Els obrers de Catalunya en sa immensa majoria no han estat mai identificats amb les normes d'actuació propagades pels elements llibertaris.

Des de l'any 1900 fins al 1916 la resistència dels obrers a ingressar a les associacions d'ofici va ésser portada al darrer extrem; essent necessari un període de gran trasbals econòmic—durant el qual, la vida dels treballadors es feia totalment impossible—perquè molts d'ells possessin els ulls als sindicats. Per altra part, els reflexes de les revolucions russa i hongaresa, i de les revoltes d'Itàlia, feien batre els seus cors animant llurs esperits davant d'una possible alliberació del jou capitalista.

Amb tot, va ésser necessari emprar tota mena de violències—des de la amenaça fins l'atropell—perquè la resta dels obrers—els quals representaven la majoria—ingressessin als respectius sindicats.

Vol dir això que els obrers de Catalunya siguin refractaris a tota organització sindical i indiferents als mitjans de defensa de què disposen contra l'explotació del capital? De cap de les maneres; car al marge de l'actuació sindical, en varies ocasions, l'obrer català s'ha distingit dels seus companys d'altres indrets d'Espanya per la seva actuació en partits polítics els quals, malgrat el rebombori que feren no representaven per a nosaltres cap força positiva, ja que en comptes d'excitar-nos a complir nostres deures dins els sindicats d'ofici, més aviat era un motiu per a distreu-re'ns-en.

Per altra part, el gran nombre de cooperatives que hi ha a Catalunya—algunes importantíssimes—integrades per obrers, és una demostració palesa de disconformitat amb les tàctiques llibertàries que ridiculitzen i condemnen aquests organismes. La mutualitat i el cooperativisme han trobat a Catalunya més que en cap altre lloc nombrosíssims adeptes, i aquestes formes d'organització estan més aprop del socialisme que del comunisme llibertari.

Malgrat aquestes particularitats de l'obrer català, a què és degut que aquest no s'hagi decantat vers el socialisme? Per arribar a una concreció en aquest punt, cal tenir

REFLEXIONS DE LA MISERIA

—L'any passat diu que era l'any sagrat...
—Aquest deu ésser "reconsagrat"

en compte varies circumstàncies que han concorregut durant els períodes de més activitat política i social.

Catalunya, i sobretot Barcelona ha estat sempre la terra de promissió escollida per tots els que s'han vist impossibilitats d'enfrontar-se amb la vida a causa de la manca de treball en llurs poblacions. El gran desenrotllament que han pres l'indústria i el comerç, des de principis del segle actual fins a l'actualitat, i l'enorme augment de la població, han anat transformant ràpidament les condicions de vida dels treballadors, els quals han tingut de lluitar continuament per a restablir l'equilibri econòmic tantes vegades romput per causes diverses. I aquesta multitud heterogènia, la qual en sa major part no ha pretès altra cosa que posar-se a l'abast dels indispensables mitjans de vida, ha estat un camp abonat, i a propòsit perquè gent aventurera de totes menes i procedències, satisfés llurs innobles ambicions desviant als obrers de la veritable lluita de classes per a portar-los per camins tortuosos i sense sortida.

Quan l'organització obrera va arribar a la plenitud de les seves forces, gairebé tots creïem, al menys, haver assenat els fonaments d'una obra definitiva.

En tals circumstàncies, com podien els obrers pensar en el socialisme?

Actualment les coses són molt diferents. L'experiència i les lliçons rebudes forçosament han d'haver fet reflexionar a molts; per tant, l'actual moment és el més precís per a propagar l'ideal socialista a la nostra terra.

Creiem inútil estudiar el tarannà dels obrers catalans—com diu l'amic Cot de Reddis—per a servir-los-hi un socialisme adequat a la psicologia llur.

Be prou que el coneixem! És el nostre mateix; i si algun tarannà hem d'estudiar és el dels propagandors del socialisme, car amb els homes més capacitats, elevats a la categoria d'educadors de les multituds, devem ésser més exigents que amb els altres que resten desorientats a causa de llur ignorància.

L'història ens demostra que les victòries aconseguides

pels exèrcits en nombrosíssimes batalles, ho han estat més que per la destresa i el nombre dels combatents, per la prudència de llurs capdills.

Per tant, bastarà que els homes intel·ligents i coratjosos, obrers intel·lectuals o manuals, que senten l'ideal socialista en el fons del seu cor, s'uneixin i emprenguin la tasca de propagar el socialisme per tots els indrets de la terra catalana.

El terreny que trepitgem no és pas estèril; cal treballar-lo amb amor i amb braó per que la llevor sigui fecundada; un cop arrelada, donarà òpims fruits.

VILADOM

L'obrer català i el Socialisme

Per la "Unió Socialista de Catalunya" la formació d'un partit té menys importància que ésser lleial a la seva finalitat. I la seva finalitat és que la força obrera tingui una eficàcia.

El gran pecat dels homes que fins avui han dirigit la vida sindical, ha estat fer-la ineficaz. La grossa empena de nostres obrers, la seva austeritat, les seves iniciatives—algunes d'elles d'un valor universal com el sindicat únic—, s'ha malgastat en assaigs estridents i d'una eixorquia immediata; tot és malhaurança en quatre floretes líric-filosòfiques i en una pretesa rebeldia que arribava fins el motí més o menys sagnant, però d'allí no passava, o en actuacions tèrboles i inhumanes que la feien repugnant.

L'empelt anarquista mal paït, ha fet creure als nostres medis obrers les maravelles de la Revolució a ultrança. La Revolució a la manera que ha estat predicada per la majoria de llibertaris i, sobretot, pels més militants entre els obrers, era una panacea per a curar-ho tot, era la Providència, el Messies, quina vinguda rentava de tots els pecats a la Humanitat.

La Revolució és la cosa més còmoda, segons els nostres àcrates; fer-la i a l'endemà a o al cap de la setmana, tot el més tard, el món seria capgirat el mateix que una mitja.—Ja sabem que aquest no és pensament dels seus homes representatius, però ara no parlem d'aquests homes ni de les obres capdals on la doctrina està codificada, ara parlem dels apòstols que s'encaren amb el poble obrer.—La reacció, el capitalisme, era vençut tot seguit, completament anorreat pel ferro i pel foc, al dir dels més enfurismats, plenament convençuts, segons els més idíllics. La barricada abans, la vaga general anys després, entregaven als revolucionaris els seus enemics i els grups d'afinitat marxaven en una dispersió post-babèlica a refer els destins del món.

Aquesta doctrina d'una simplicitat i d'una ingenuïtat corprenedora es lligava am la tradició revolucionària burgesa, malaltia de tan esperar, i tenia que fer estralls als nostres medis obrers d'una educació política incipient per manca d'un entrenament en la democràcia. I aquest estat d'esperit fou aprofitat per aventurers de tota mena, un d'ells En Lerroux que, com deïem l'altre dia, amb un llenguatge anarquista i prometent la Revolució a plaç fixe, s'emportà a les multituds.

Aquesta dèria revolucionària ha fet que tots els pensaments del nostre món obrer s'emnessin cap a l'èpica de la revolució, cap a la revolució entesa com un acte heroic, avalada pel romanticisme que l'educació guerrera i cavalleresca ha deixat en el món. Una educació de violència era la que es donava als nostres treballadors i aquesta educació privava, per materialista i destructora, tota obra constructiva. El concepte de consciència i de dignitat que la revolta obrera porta en l'entranya, era interpretada amb la mentalitat d'un branda i acabà per baixar del cor i del cervell als orgues sexuals.

Nostre socialisme sense destruir el concepte revolucionari, car és una realitat, cal que eduqui als nostres obrers. És precís que els ensenyi que l'acte violent és el menys eficaz i el més fàcil i el menys heròic de la revolució, que té d'ésser precedida per un treball preparatori per a fer-la inevitable i fatal i viable quan hagi vençut. No és l'acte material revolucionari el que demana més consciència i més braó sinó la post-revolució i la pre-

revolució. Si no troba orgues ben preparats per a encarregar-se d'organitzar el poder que li ha caigut a les mans, tota la violència d'un moment, tota la heroicitat d'unes hores o d'uns dies, no serà altra cosa que un motí sense influència en el progrés humà, un acte eixorc i inútil.

I l'estre més eficaç, la força organitzadora útil per a encarregar-se del poder revolucionari és el sindicat. Però el sindicat disciplinat com un exèrcit, energia creadora de nous valors morals i econòmiques. Mentres tingui aquesta organització simplista que li permet una gran ductilitat de moviments, un constant fer i desfer-se, no tindrà cap eficàcia enderrocadora perquè no tindrà cap eficàcia reconstructora. Per al capitalisme serà una força molesta però no perillosa; guanyarà emboscades, però no guanyarà batalles i no guanyarà la guerra.

Cal que tiguem ben present que un individu o un grup aixelabrat d'individus pot llençar-se a l'aventura, però una grossa col·lectivitat, la societat en pes en aquest cas, no s'hi llença mai a l'aventura. Quan una col·lectivitat es llença per nous viarany vol sapiguer on va i amb quins mitjans compta, té un horror al buit, cal pensar que bó o dolent el que té li ha costat molts esforços aconseguir-ho.

Per a organitzar als sindicats i fer-los forts és precis donar-los una constitució verament democràtica; que en llurs decis-

sions hi intervingui constanment tot el cos social, que els seus acords no depenguin del caprici d'una oligarquia irresponsable. L'intervenció dels adherits en tots els afers sindicals farà que es lliguin a l'obra comú. Aquesta és la verdadera obra educadora de la democràcia, afinar en el ciutadà la seva responsabilitat col·lectiva, que la seva intervenció, per minça que sigui, en la direcció social fa que es compenetri en llur obra i es compromet a realitzar-la.

Cal acabar amb l'actuació d'irresponsabilitat personal que tan estimaven els nostres àcrates. Que volen dir aquests comitès on les persones no comptaven ni avalaven els actes? Davant dels enemics tots els seus actes eren actes col·lectius i davant la col·lectivitat ells no tenien que donar comptes perquè de fet no existien. El volguer fugir d'idolatries personals ha portat als nostres líders a pretendre anular la personalitat humana,—quina idea de llibertat pot haver-hi allà on no existeix la personalitat?—, i fugint dels homes caigueren en mans dels homenets, de mitjanies, o menys que mitjanies, sense capacitat, ignorants de tot; tan temeren als déus que caigueren en mans dels pobres diables. Els homes que valien, que podien conduir per camins més segurs a l'organització, que sabien el que es portaven entre mans, eren acorralats, emparetats per la desconfiança, per l'injúria, per les amenaces constants.

I la Confederació, passats els moments d'èxit segur per la manca de braços productors durant la guerra i la post-guerra, no deixà cap obra. No es feren ni estadístiques, ni estudis sobre la producció, ni organitzacions marginals, res, res; perquè els homes competents eren bandejats, foragitats; perquè el cos social no era consultat ni intervingia en cap decisió.

La missió del socialisme nostre és ensenyar que un organisme obrer és una cosa més seriosa que un lloc per a gargaritzar quatre tòpics retòrics. Que té la tasca interior de capacitar als seus adherits i la missió pública d'encarregar-se del poder quan arribi llur hora. I no ho complirà l'organització mentres estigui en mans d'aficionats o d'insolvents. No es volen càrrecs retribuïts, es confia en la bona voluntat, i resulta que cobra molta gent que no dona comptes després a la col·lectivitat perquè llurs honoraris oficialment no han existit.

Democràcia i responsabilitat; ve't-aquí les normes que deu descansar una associació obrera que vulgui unir el seu esforç a la gran obra que està encomanada avui a l'obrerisme. Fóra d'això pot haver-hi tot el que vulgueu, Rebel·dia, Dignificació, Consciència—tot en lletra majúscula—, però entre tots hem comprovat que són jocs de paraules per a passar l'estona.

COT DE REDDIS

Com entenem el Socialisme

Per ésser socialista, no n'hi ha prou amb manifestar que es posa l'interès públic o social per damunt de l'egoisme individual, ni que es combat el capitalisme particular en quant és instrument d'exploatació de les classes treballadores.

Per ésser socialista cal cercar quelcom més concret i extens que lo abans esmentat, que per sí sol no bastaria per a poguer tenir la significació de socialista aquell que sols així admetés en el seu ideari particular.

Esser socialista creiem que s'entén propiciar resolta i definidament l'enderrocament, l'abolició de les institucions polítiques, jurídiques i econòmiques que caracteritzen la forma actual de la societat, conseqüència respectivament de prejudicis i hàbits de esclavitud, injustícia i desigualtat vigents fins ara, per què tampoc fins ara s'havia adonat la humanitat, amb suficient clarividència i coneixement, de que aquestes formes inferiors d'organització social eren susceptibles d'ésser substituïdes per totes aquelles, que no és necessari ara descriure detalladament, les quals són l'objectiu i la raó d'ésser del socialisme.

Esser socialista no és pas solzament volguer allò que volen ja gaire bé tots els partits liberals burgesos, i fins s'hi troba incorporat a les doctrines i programes de realització pràctica de molts bàndols reaccionaris. Ni tants sols n'hi ha prou, per ésser socialista, en pensar respecte de les qüestions polítiques i socials amb un criteri més o menys radical i demagògic. Això serà en tot cas jacobinisme, esquerrisme, però no pas concreta i veritablement socialisme.

Lo que aquest preten, guiat pel desitg d'obtenir la major quantitat possible de felicitat per a cada individu en tota societat humana, és reconstruir la societat d'acord amb les noves concepcions generals de llei, justícia, propietat, etc. suministrades per l'impuls del mètode i progresos de les ciències exactes. Confia, per a dur a bon terme aquest propòsit, en la pròpia força natural creadora i renovadora de les masses populars, dels productors, dels proletaris, els quals obren com a propulsors de les tendències registrades en els moviments progressius de l'espècie humana.

Per lo tant, per ésser socialista hi ha que declarar-se contrari, imprescindiblement—sense perjudicis de la més àmplia tolerància en el terreny especulatiu o de les idees—d'una pila de coses i d'aquells que les defensen; precisament perquè s'oposen i són l'obstacle que deté el predomini d'aquest esperit de convivència ciutadana que representa el socialisme.

No és que pensem que es puguin convèncer els homes que no figuren al costat nostre amb violències i impropis; és, simplement, que no vo-

lem confondre els motius d'oportunisme o de circumstancial conveniència que, en determinats moments i circumstàncies, poden aconsellar-nos a nosaltres, i fins als nostres propis contraris, la cooperació i l'acord amb relació a un comú propòsit o objectiu, amb allò que, en essència, és realment i en absolut oposat i antitètic entre ells i nosaltres.

Com a socialistes hem de reconèixer, per consegüent, que anem quelcom més enllà de l'aspiració purament teòrica de que es vagin incorporant als municipis, organismes regionals i a l'Estat, tots els monopolis econòmics que avui estan en mans dels particulars.

Seguint les inspiracions i els acords que ja prengué la primitiva Associació Internacional dels Treballadors, anem contra tot capitalisme, tot privilegi, tot monopoli, inclús els del Estat presents o futurs; puig, com es deia en una de les resolucions acordades per l'esmentada Associació, en el seu Congrés de Bruselas de 1868, és precis que també l'Estat se regeneri i se sotmeti ell mateix a la llei de justícia.

La Internacional arribà a declarar (Congrés romànic) "que tots els règims actuals, entre ells l'Estat, deuen quedar suprimits necessàriament pel triomf de la causa de la emancipació obrera, entenent que no creia que poguessin arribar a ella, al establir el principi de la intervenció política, per el sol mitjà de la representació obrera en els concells legislatius i executius."

Afegia que "el sol objecte de volguer-nos servir d'aquesta representació, era com d'un mitjà d'agitació que no devia descuidar-se en la nostra lluita, essent evident que la nostra peculiar mira està en la transformació integral de les relacions socials, i que per a nosaltres qualsevol qüestió, actiu o tàctica devia estar subordinada al moviment socialista a que servís de vehícul."

Per ésser socialista, per a volguer el socialisme integral, creiem, doncs, que no n'hi ha pas prou sinó anant a aquesta transformació integral de les relacions socials, que fou ja objecte dels acords de aquella gloriosa Associació Internacional dels Treballadors, de qual obra som continuadors nosaltres.

En quant a les nostres relacions i sociabilitat amb els elements catòlics, tant del catolicisme oficial a la nostra terra, la paraula del qual és la continguda en el manifest que signaren els prelats de Catalunya no fa gaire, com del catolicisme que sent les reivindicacions obreres i siguin capaços de defensar també les reformes socials més indispensables, el socialisme de Catalunya, per molta que sigui la tolerància i "l'esperit de col·laboració

ciutadana i nacional" que, com el belga, se senti capaç de demostrar en el terreny de les realitats immediates, no deixarà mai de reconèixer, com va fer també en el ja citat Congrés de Bruselles l'Associació Internacional dels Treballadors, que "la Iglésia, resultant d'una poderosa i hàbil organització quals grans recursos pecuniaris facilita, directa o indirectament, el poble ignorant, és el poder que condempna a la raó, l·legítima la guerra i autoritza el despotisme i el pauperisme".

E. GRAU

Al company E. Grau

Estic amb vos en què el socialisme no és el resum mínim de condicions que senyala l'editorial combatuda. No ho hem dit mai, ni pretè dir-ho l'editorial. Són aquelles un camí per anar cap al socialisme en nostra terra on fins ara n'hi ha tan poc.

Tal vegada la n'hi ha prou per ésser socialista fou equivocada per alguns i hauria estat millor: es pot figurar en el partit socialista si es posa l'interès públic per damunt de l'egoisme... etc. Si es fa això—enteneu-ho bé—no si es declara; això no ho diguérem.

No crec que us hagueu imaginat mai la formació d'un partit socialista en el que tots els homes capeixin totes els tesis que els teoritzants del nostre partit han exposat molt raonadament. Hi ha, doncs, molta gent que el que vol és estar millor, sense filofar, ni fer un pla perfecte per un canvi sobtat; i són socialistes com podrien ésser comunistes o d'un altre color. Jo, per la meua part, m'accontentaria que com a mínim sentissin i acceptessin les condicions apuntades en l'editorial que combatueu. No tinc cap inconvenient en aspirar a un bis programa màxim ni de treballar per ell. A Rússia també hi havien maximalistes... que ara van reculant. Ni tan sols poden realitzar integralment el capitalisme d'Estat, tot i amb la dictadura que no ha tingut res de fluixa.

Si coneixeu una manera d'assolir allò que els russos no han obtingut, dieu-nos-ho.

Esmolt senzill predicar programes màxims. Més difícil és ja de realitzar-los. Ja estaria jo content que tota la producció i distribució es podés fer per cooperatisme i tothom postposés l'interès particular al públic en nostra generació; ja moriria ben content amb la feina que deixàrem feta pels fills i que aquests poguessin fer altre tant!

Vos i jo coneixem molts dels que criden certes utopies i s'estimen més la butxaca llur que el bé col·lectiu i no es donen compte tant sols de llur egoisme! Es en la pràctica que devem ésser socialistes abans de tot. Jo us ofereixo la meua llar quan vulgueu; veureu que ja hi existeix amb altres famílies i que no hi ha meu ni teu. I si m'ensenyau que es pot anar més endavant dieu-m'ho.

També us assabentareu de què els actes de nostres famílies són civils i

que no fem reclam pel clero, cosa que també hi ha molts socialistes que no fan i que jo respecto.

Jo soc darwinista i crec en l'evolució i en lloc de fer com els italians que s'apoderen de les fàbriques i no varen saber què fer-ne, més m'estimo avançar fermament i no recular. A Catalunya hi ha coses que no tenim i que ja té Anglaterra, país lliberal.

També reconec els efectes nocius de l'Església que vos apunteu, i procuro combatre'ls.

Hi ha una cosa en la que potser divergim, per això som lliure-pensadors. Jo estic convençut del mal resultat de l'odi als demés homes, ni que siguin catòlics. L'odi ens treu força a nosaltres, aparta els neutrals i encoratja els contraris. Jo vull el món millor per a tothom. I als equivocats, convencer-los, si es pot o anular llur acció en cas contrari.

C. ROFES

Deia Mirabeau en plena Assemblea Constituent que sols coneixia tres mitjans de viure a la societat: ésser lladre, captai-re o assalariat.

Carnet d'un heterodox

ASPIRACIÓ DEVADES

- Jo voldria ésser força vanitós.
- I bé: no ho ets.
- Jo voldria ésser cusit d'amor propi.
- No ets així cusit.
- Jo voldria tenir molt d'orgull...
- Per poques coses no tenir, no tens ni orgull.
- Jo voldria ésser ben dolent i gaudir follament del mal dels altres.
- Veig que t'estàs fent un grandiosos elogi al revés.
- O no! Sento no ésser així perquè gaudiria com ara no gaudeixo.
- Ja... però, oh lladre!—és així que tu gaudeixes?
- Com?
- No gaudim del mal dels altres.
- Això...
- No tenint orgull.
- I ara?
- Escuat d'amor propi.
- Cert.
- Verge de vanitat.
- Just.
- Vols dir que un hom pot imaginar una cosa més monstruosa que la teua simplicitat, que la teva desvergonyida i impudorosa manca de defectes?
- Què?
- Que jo no et podré voler mai a tu com amic;—a tu, que, com els sants autèntics, sembles una sàdica venjança viva, la més vessànica acusació contra mi—home normal com molts—que mai pogués tirar-me a la cara!

BRAND

Els anarquistes i l'acció civil

JA ERA HORA!

Amb visió encertada predica el company Peiró la necessitat de llibertats polítiques que permetin pensar, parlar i actuar entots els aspectes de les necessitats individuals. Per aquestes llibertats han derramat la sang molts milers d'homes que sols s'han dit liberals. I encara que no hagin conegut l'ideari socialista i l'anarquista mereixen tot el respecte nostre, la admiració i fins sentim el desig de posseir llur heroisme. Quan es censura, doncs, l'actuació liberal històrica no hem d'oblidar de cap manera el que han fet els liberals. Proclamem en bona hora el nostre programa de redempció de la societat i sa necessària transformació, però no ens desfem mai amb impropis contra els qui han fet tot el que han pogut.

Ja és hora que ens adonem que sense llibertats polítiques no es pot fer ni tan sols la propaganda pels ideals. Quan es clausuren els centres de cultura social, quan s'emporten homes només perquè són sospitosos i es passen llarg temps a la presó i la massa que frueix de llibertat a fora no vibra contra les injustícies socials, quan no es pot parlar en mitings i conferències al poble que tant ho necessita per a desvetllar en ell l'interès per la causa pública i explicar-li les doctrines i tàctiques que han de conduir a la societat per millors camins, què podem fer? Hem de barallar-nos tots els que aspirem a aquestes llibertats polítiques o hem de juntar-nos per una acció comú?

Havem d'estar convençuts que no tenim dret a malparlar als anarquistes, ni als comunistes, ni als socialistes. Si al cap i a la fi, la majoria no coneixem les diferències doctrinals entre uns i altres i ben entesos i amb bona voluntat harmonitzariem perfectament. Ja fa segles que els homes es disputen per noms i etiquetes de les coses; i és que, per exemple, la paraula socialisme significa una cosa diferent per a molts com els altres mots simbòlics. Cosa semblant podríem dir de l'intenció que mou moltes accions i moltes tàctiques. Si la major part són ben intencionades!—Falta conèixer-nos més. A la presó tinguérem el gust de fer amistat amb D. R. L'home, primer anarquista de bona fe, es passà al comunisme per diferències amb alguns companys, i qui ens diu que demà aquest home, sense canviar de principis no es digui socialista? No hi hauria cap company nostre que en conèixer-lo el rebutgés. Té una ànima tan bonica, tan transparent!

Quin dia serà aquell en què acabarem la campanya d'odis entre els homes i començarem l'era de la pau, de la fraternitat i de la vera justícia. El company Peiró és sincer i té el valor de declarar en "Vida Sindical" que no cal donar-se vergonya d'acceptar millores parcials en la societat, incloses amb el nom menyspreuatiu de

Les lletres i les dèries

A la manera de...

... Tomàs Garcès

BALADA DE L'AMOR A MARINA

La vela, l'aigua, la mar,
el port, el marge, la barca,
el fonoll marí, l'estel,
el galtaret, la gavina.

Ai estel, quina amor,
amor,

l'amor de marina!

El rem humit i mullat,
el peix, el grumet, la vela,
el pí, la noia, el camí,
la trena, el pedrís, la sina

Ai estel, quina amor
amor,

l'amor de marina!

L'ombra, l'ombreta, l'ombrí,
el pàmpol, el cel, l'estrella,
el lladoner, la cançó,
la ginesta, l'herba fina.

Ai estel, quina amor
amor,

l'amor de marina!

El bruc, la fió, el romaní,
el taronger, l'olivera...

Els llabis, la galta, el bes:
vull besarte, vina, vina!

Ai estel, quina amor
amor,

l'amor de marina!

ARIEL

Del llibre "Encara més cançons"

Lletres al Director

De Girona

UN FET QUE NO MEREIX COMMENTARIS

Copiem d'un diari local:

"Se'n diu el següent:

"El dia 30 de gener últim, a les quatre de la tarda, acompanyat del procurador senyor Grau i del cunyat de Gerard Vilahú, veïns de Llagostera, varen presentar-se en el convent de les Adoratrius d'aquesta ciutat, amb l'objecte d'enraonar amb Dolores Vilahú Gascons, de 14 anys fets, que

trobant-se el seu pare a França, la persona (?) que la tenia de criada va portar-la al dit asil sense autorització del seu pare.

Després d'haver estat ja el dematí de l'esmentat dia, amb el mateix objecte que per la tarda, va ésser cridat el pare per les 4 de la tarda a fi de presentar-li, les hermanas, la filla que els va ésser entregada a primers de novembre últim i, per més que li varen fer justificar la qualitat de pare, va barrejar-se en aquesta entrevista un senyor que fent el paper d'assessor de les señoas adoratrius al cap d'una

hora i mitja de discussió amb el senyor i les hermanas esmentades, no pogué obtindre el pare que li presentessin la seva filla Dolores.

No diré res de l'Assil, però sí, és molt de dolbre que els drets de pàtria potestat del pare, per unes senyores fos aixís burlat, després d'haver fet el paper, un xic de met de que portarien la filla a presència del pare, però el cas és que tot i acreditar ésser el pare i que fa el viatge des de la veïna República per veure a la seva filla, no logrà els seus desigs perquè hi ha qui sense dret s'hi oposa.

Faig la denúncia del cas a les autoritats, tan civils com eclesiàstiques perquè es faci entendre a les senyores Adoratrius la greu mancança que feren atropellant els drets d'un pare, que tractant-se d'una noia de 14 anys, assilada sense consentiment del seu pare hi havia obligació d'ensenyar-li.

Per quatre vegades va ésser requerida la que figurava en l'interior del convent com a Superiora per a que li presentés, i tantes altres va oferir-li fer-ho, no complint no obstant prometre que li presentarien desseguida i diguent a aquestes senyores que es faria públic tal procedir."

En la reunió que va celebrar la setmana passada la Societat "Arte de Imprimir e Anexos" d'aquesta ciutat, va quedar constituïda la Junta de la manera que segueix: President, Gumersind Sardà; Vice-President, Lluís Flavià; Secretari, Ricard Creixans; Vice-Secretari, Jaume Comas; Tresorer, Lluís Palacín; Vocals, Joaquim Aroles i Josep López; Bibliotecari, Jaume Vila.

Està anunciat per un dia de la propera setmana un homenatge en aquesta ciutat al mestre Santiago Russinyol, que per l'entusiasme que hi ha, no dubtem serà també un èxit igual que allà on l'han homenajat. De moment, l'Ajuntament governatiu ja ha donat el seu nom a l'antiga plaça dels Lladoners.

M. ROS

De Sitges

La setmana passada donarem un crit d'alerta sobre l'abús que es comet per part d'alguna embarcació, en pescar el "Brut".

Doncs bé; han estat agafades dues embarcacions en el precís moment que acabaven de "llavar"; una d'elles és ja la segona vegada que se la troba allí; però, malgrat tot, ells, tan fresquets!, continuen pescant. Perquè? doncs, senzillament. Les multes que se'ls imposen no arriben ni a la mitat del que guanyen pescant en aquell tros de mar.

Així no es logrà res, no és aquest

el procediment per a evitar que es pesqui allí, perquè d'aquesta manera tothom hi anirà; els pescadors perjudicats diuen: Embarcació que es trobi allí, multa, per primera vegada; a la segona, a terra per tota la temporada.

Sols d'aquesta manera es pot evitar, fent-ho com ara no es logrà, ans al contrari, s'hi anirà molt més. Després, quan ja no es pugui evitar, el que ara fora fàcil, tot seran exclamacions, inclosos per les mateixes embarcacions incumplidores de la llei.

Avui, les embarcacions petites, es miren i ja no poden anar a calar el "brut", doncs s'exposen a que els que van a l'arrastre, se'ls hi emportin tot. Compendreu, doncs, l'estat d'ànim d'aquests pobres pescadors en veure com se'ls destroça els pocs arreu de que disposen.

Els pescadors del litoral demanen justícia!

Que es compleixi la llei!

Evitem un dia de dol ara que s'hi és a temps!

Del que pugués passar després, qui en voldrà ésser responsable? La culpa és negra i ningú la vol.

PERE CURTIADA

De Canet de Mar

Des de les primeres lluites confederals que la majoria de la classe treballadora d'aquesta vila disfruta la jornada de 8 hores, però sempre queden retardats.

No obstant gaudir de dita millora, la major part de treballadors d'aquí, encara hi ha obrers que no se n'han enterat.

A la tintoreria Salat estan treballant 10 o 11 hores, burlant així la llei; es veu que els treballadors de dita casa deuen haver baixat de la lluna, car no s'explica que quan la majoria comença a les 8 del matí, ells vagin a començar a les 6; sols per amor propi i a la classe que pertanyen no deuen fer-ho.

Comprenem que el gurgès no s'hagi enterat, el que no podem comprendre és que els treballadors no compleixin el que ha costat lluites sagnants per assolir-ho.

Hem vist signat per l'Alcaldia un reglament de treball, on es consigna la jornada legal de 8 hores, dient que els patrons el posaran en lloc visible per als treballadors, però pel que veiem en aquella fàbrica no n'hauran rebut cap.

Volem acabar dient als operaris d'aquella fàbrica, que mentre ells treballen hores excessives, molts estan en atur forçós; al menys tinguessin un xic de dignitat per a posar-se a l'altura dels demés.

Un del Gremi ...

Justicia Social

SETMANARI SOCIALISTA
2.ª època
CIÈNCIES - LITERATURA - ARTS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Viladomat, 108 (Impremia). - BARCELONA

JUSTICIA SOCIAL és
l'únic periòdic socialista que es publica a Catalunya. Teniu el deure d'ajudar-lo.

SUSCRIVIU-VOS-HI

personalment a la redacció, o bé trametent l'import de l'abonament a l'administrador, amb segells de correu, gir postal, etc.

PREUS D'ABONAMENT:

Catalunya i Províncies:

Trimestre, 2'50 ptes. - Mig any, 4'50 ptes.
Un any, 8 ptes.

Estranger:

Mig any, 5'75 ptes.
Un any, 10'50 ptes.

TREBALLADORS!

Nosaltres som la vanguardia. Cada un de nosaltres ha de ser propagandista actiu organitzador de la nostra classe, i s'ha de posar en relació amb els companys per augmentar la tasca.

Devem capacitar-nos. Estudiar. En el llibre i en la realitat, en la societat i en el món.

Si volem influir més en els destins de la humanitat no desistem de perdre un minut

Editorial Barcelonesa. - Viladomat, 108

LLEGIU

JOAN SANTAMARIA

MA VIDA EN DOINA

(Memòries del Doctor Verdú)

EDICIONS DIANA
Petritxol, 5
BARCELONA

En Modest Palahi

demés de cuidar de la ve da i subscripció de JUSTICIA SOCIAL, admet subscripcions i anuncis a «Bella Terra», «La Novel·la Estrangera», «Lluita», «L'Esport Català», «La Terra», «Acció Cooperatista» i «Guia Catalana de Ferrocarrils».

Travesia del Carme, 8, 1.
GIRONA

Tota la correspondència de Redacció adreceu-la a l'apartat de Correus 757.

Preguem als nostres subscriptors per trimestres serveixin renovar llurs subscripcions.

El llibre que tothom esperava:

RUSSIA

Una enquesta periodística

PER

JOSEP PLA

EDICIONS DIANA:
PETRITXOL, 5 - BARCELONA

3 PESSETES

Obrers: Organitzeu-vos i sereu ben forts.

Obrers del camp!
Llegiu i propagueu

"LA TERRA"

SETMANARI POPULAR
PORTAVEU DE LA «UNIO DE RASAIRES DE CATALUNYA»

Surt els dissabtes 15 cts.

Redacció i Administració: Carders, 12, 1.
BARCELONA

"ACCIÓ COOPERATISTA"

Portaveu de la Federació de Cooperatives de Catalunya

APAREIX CADA QUINZENA

Suscripció anual: 4 ptes.

Redacció i Administració:
Aurora, 11 bis. - CUBA

Libreria Italiana

PETRITXOL,
BARCELONA

ACABA DE SORTIR

A. Esclaus: *Articles inédits* ... 3 ptes.

J. Folguera: *Poesies* 5 ptes.

C. A. Jordana - L. Claveries: *L'anell del Nibelung* ... 4 ptes.

J. Pla: *Rússia* ... 3 ptes.

N. Rubió: *Caceres a l'Àfrica Tropical* ... 12 ptes.

J. Santamaria: *Ma vida en doina* ... 4 ptes.

F. A. Trabal: *L'any que vé* ... 3 ptes.